

Nieuws

kairopalestina.nl

Column: zo onverwacht kan het zijn: de afbraak van een illegaal stukje muur

Onverwachts en onvoorspelbaar, dat is het leven in het heilige land. Je weet de ene week nog niet wat er de andere week gebeuren zal, maar dat de wind waait waarheen hij wil is mij wel duidelijk geworden toen ik er een tijdje woonde. De ogenschijnlijke willekeurigheid waarmee besluiten worden genomen in gerechtshoven, die dan niet per definitie worden uitgevoerd, plotselinge demonstraties en plotse-linge nachtelijke invallen in kleine dorpjes op de Westoever – het is een raar leven.

Zo schreef ik vorige week nog over de dromen van de mensen in Bil'in, om deze week te ontdekken dat de muur deels gesloopt is: de muur die de mensen van Bil'in al meer dan zes jaar scheidt van meer dan zeventig procent van hun landen. In 2007 is de bouw van deze muur al illegaal verklaard. Al zes jaar lang demonstreerden mensen elke week, bijna volledig gewelddoos, tegen deze muur, die hier gebouwd zou zijn (en niet op de officiële grenslijn met Israël) om de nabijgelegen nederzetting Modi'in Illit te beschermen. Ik was een paar keer getuige van deze demonstraties, maar sommige mensen zijn hier al die jaren, week in, week uit, geweest.

Afgelopen dinsdag, 21 juni, werden de inwoners van Bil'in wakker met het geluid van bulldozers. Israëlische bulldozers verwijderden een stuk van het hek, van de muur, tot ieders verbazing. Men zegt (maar zoals ik schreef: niets is zeker) dat de rest van het hek voor half juli verwijderd zal worden.

Het is slechts een kleine stap in de goede richting, want ondertussen gaat de nederzettingenbouw wel door alsof er niets aan de hand is. Het is daarom de vraag in hoeverre deze afbraak van de muur niet

ook een PR-stunt is, die afleidt van andere problematiek. Toch kan dit voor de inwoners van Bil'in grote gevolgen hebben, als zij weer toegang tot hun landen hebben. Het geeft weer een klein beetje vertrouwen dat geweldloosheid kan werken. Tegelijkertijd zullen naast de zichtbare muur ook de onzichtbare muren moeten afgebroken: muren van wantrouwen, tunnelvisies en haat. Om met Marco Borsato te spreken: "Want al ben je uit de oorlog, gaat de oorlog ooit uit jou?" Er is nog een lange weg te gaan.

Nederlandse politiek in verwarring over erkenning van Palestijnse staat

Een delegatie van het bestuur van Kairos Palestina Nederland heeft vrijdag 1 juli 2011 zijn opwachting gemaakt bij de opening van de beoogde ambassade van de staat Palestina door president Abbas. De president bracht een bezoek aan Nederland. Hij vroeg aandacht voor het voornemen de resten van de staat Palestina voor erkenning door de VN voor te dragen. Hij werd onder meer ontvangen door koningin Beatrix. De SGP en de PVV hebben de ontmoeting van de president met kamerleden geboycot. Hun argument was dat de PLO nog steeds 'de vernietiging' van de staat Israël zou nastreven. Deze partijen lijken in de war met Hamas (dat thans een wapenstilstand in acht neemt) en met wat de staat Israël zelf met Palestina gedaan heeft. De Nederlandse regering zegt dat over erkenning eerst 'onderhandeld' moet worden. Maar is dat zo?

Paul de Waart: 'Israël heeft zich met geweld afgescheiden'

Tijdens een [IKV Pax Christi](#) / [Een Ander Joods Geluid](#) symposium in Nieuwspoort op 1 juli lichtte de emeritus hoogleraar Volkenrecht Paul de Waart nog eens toe dat Israël zich in 1947 en 1948 met geweld van het bestaande Palestina had afgescheiden. Deze staat heeft in 1948 voor zijn eigen afgescheiden deel van de VNvolkenrechtelijke erkenning gekregen. Daarvóór gold al wel VN-resolutie 181 uit 1947, waarin o.m. staat dat het Britse mandaat uiterlijk op 1 augustus 1948 ten einde zou lopen en er twee staten moesten komen. Jeruzalem en Beth-

lehem zouden een internationaal statuut krijgen. De rechten van de minderheden zouden in ieder van de twee staten gerespecteerd moeten worden. Er zou verder vrije toegang moeten zijn tot de heilige plaatsen.

Palestina stapt net als Israël in 1948 op eigen initiatief naar de VN

Als de Palestijnse staat in de komende maand september in de VN vraagt om erkenning, wordt er dus geen nieuwe staat uitgeroepen. Die is er al. Palestina doet volgens De Waart niets meer of minder dan wat Israël in 1948 zelf deed, namelijk zonder dat ook toen enige onderhandeling plaats vond, de VN om erkenning vragen. Het initiatief ligt opnieuw bij de verzoekende staat en nergens anders.

PLO Handvest schrapt al in 1993 de intentie om geweld te gebruiken

De PLO, die in 1964 werd opgericht, was een reactie op het uitblijven van de erkenning van de Palestijnse staat. Na de zesdaagse oorlog in 1967 werd jaar na jaar duidelijker dat Israël geen andere staat duldt en stap voor stap heel Palestina wil annexeren. De PLO heeft, om de relatie met het bestaande Israël te verbeteren, niettemin in 1993 eenzijdig in zijn Handvest die amendementen geschrapt die het gebruik van geweld inhielden. Toch kun je nog op verschillende zionistische websites de oude versie van het PLO-charter van vóór 1993 lezen. Op grond van zulke 'informatie' baseren de twee gedoogpartijen SGP en PVV thans hun boycot van de Palestijnen.

Voor een etnisch en religieus pluriform Palestina, en Israël?

Voor Palestijnse christenen binnen Israël en in de bezette gebieden is het van grote betekenis dat de PLO na een eventuele erkenning door de VN niet alleen mag uitgaan van de wederzijdse erkenning door twee staten, maar dat Palestina conform het eigen Handvest ook een etnisch en religieus pluriforme staat zal blijven, waar christenen, moslims en joden overal weer vrij hun heilige plaatsen kunnen bezoeken.

Op het symposium in Den Haag vroegen verschillende sprekers zich af hoe een erkenning door de VN zal doorwerken, waarbij ook gekeken werd naar de revoluties in de Arabische wereld. Zou Israël dan in progressieve zin kunnen worden uitgedaagd, het exclusieve 'joodse'

karakter van de eigen staatkritisch te bezien en eindelijk ernst te maken met de gelijke burgerrechten voor zijn diverse religieuze en etnische minderheden en met een modernescheiding van 'kerk' en 'staat'?

Reactie Vrienden van Sabeel Noord Amerika op persbericht Simon Wiesenthal Centrum

Friends of Sabeel--North America

Simon Wiesenthal Center Tactics Shameless

NEWYORK - The Israel Palestine Mission Network of the Presbyterian Church () responds to yet another [shameless attack](#) by the Simon Wiesenthal Center(SWC) on concerned Christians who work tirelessly towards peace and justice in Israel/Palestine. This time it follows SWC's response to the release of the Kairos Palestine Document Study Guide that was recently published by a special committee of the Presbyterian Church U.S.A. The irony of the attack is that by rejecting the [Kairos Palestine Document and the Presbyterian Study Guide](#), the SWC has placed itself in the untenable position of rejecting both violent and nonviolent responses to illegal occupation and apartheid. Kairos Palestine, written by Christian leaders in Palestine, embraces the nonviolent approach towards oppression, modeled by such important historical and global figures as Mahatma Gandhi, Dr. Martin Luther King Jr., Nelson Mandela and Archbishop Desmond Tutu.

It is shameless that the Simon Wiesenthal Center now equates Christian nonviolent response to oppression with fanatical, extremist violence. This is no surprise given the organization's own tolerance of the same, in regard to extremist Jewish groups that have settled illegally in the Occupied Palestinian Territories and the Center's refusal to back down on building their "Museum of Tolerance" on top of an 800 year-old Muslim cemetery.

Since 2004, the rank and file of the Presbyterian Church (U.S.A.) has gained a growing awareness of the injustice of occupation in Palestine. Israel's illegal occupation and apartheid policy (Hafrada, separation in Hebrew) makes the use of words like 'peace' by the Israeli government and such Zionist organizations as the Simon Wiesenthal Center a cruel and cynical joke being perpetrated on all peace-seeking Palestinians and Israelis.

The Simon Wiesenthal Center's credibility as an honest broker came into question as a result of its ill-conceived attack on the Presbyterian Church (U.S.A.) just prior to that body's national gathering in Minneapolis in 2010. The SWC unilaterally condemned a Middle East Study Committee report that had not yet been published or released. It is now using similar tactics in regard to the work of the PC(USA) Middle East Monitoring Group and its just-released Kairos Palestine Study Guide in order to muzzle dialogue.

The Study Guide gives all Presbyterians the opportunity to honestly reflect on the reality of the Israeli occupation of Palestine and on how Christian believers maintain their faith and respond to their calling by Jesus Christ, in the face of oppression. The Study Guide responsibly places the important emphases of "hope for liberation, nonviolence, love of enemy, and reconciliation" from the document in the context of the Biblical values of faith, hope and love.

The Israel Palestine Mission Network stands behind every effort to foster healthy and open debate about the conflict in Israel/Palestine in a way that sheds light on truth rather than perpetuate the darkness of falsehoods. In this way, the new study document of the PC (USA) Middle East Monitoring Group continues the historic Presbyterian tradition of honest dialogue regarding faith and the most difficult issues with which the people of God contend.

In joyful obedience to the call of Christ, and in solidarity with churches and our other partners in the Middle East, this network covenants to engage, consolidate, nourish, and channel the energy in the Presbyterian Church (U.S.A.) toward the goal of a just peace in Israel/Palestine by facilitating education, promoting partnerships, and coordinating advocacy. Our network speaks TO the Church not FOR the Church.

Nieuwsbrief van Youth for Kairos Palestine

Youth for Kairos Palestine Newsletter

We are the youth of today. We are way too busy in our fast paced lives. Right from studying or working for almost 12 hours a day, to maintaining a relationship, to thinking hard towards a brighter future, we have lots of things on our hands. After that we got to have some fun also, right? So we go to movies, play games, visits, facebook etc.

But little do we realize that it's time that we should bring our collective actions and make a future for ourselves that brings peace and justice. Hardly have we thought about the Kairos Palestine document and how we can improve our actions towards it! We keep fretting and frowning on the government's incapability. But don't you think we have a responsibility of our own?

Youth has a major role as a cadre of social force to fight against occupation, a sin against God and humanity, because it deprives us from our basic human rights. In our day to day life we come across many difficulties and the abnormal structures of apartheid are becoming normal! Where is the moral responsibility of the international community in such a dehumanized situation?

We have reached to a dead end in the tragedy of our Palestinian people, no serious task of finding a way to resolve. No more talk has taken a step forward! But we still have faith in God, Hope is still alive and Love always exists! We are the youth of today for tomorrow's freedom.

Our message:

We are a group of young Christian Palestinians from Zababdeh, Taybeh, Jifna, Ramallah, Bir Zeit, Jerusalem, Bethlehem, Beit Sahour & Beit Jala, enthusiastic, dedicated and creative. We believe youth have the right to express their opinions and put in practice their initiati-

ves. We know the moment to change is NOW and we want to use our collective actions and prayers to bring peace and justice.

- We don't give up and we have faith
- We discovered we have the power to determine a change
- We know that we have no more time for waiting and talking
- We have decided and we have hope!
- We call upon young people all over the world: Open your eyes!
- Stand in solidarity with the oppressed and take positive actions
- Remember to care!
- Say "No" to violence and pain!
- "Don't repay anyone evil for evil" (Rom. 12:17)
- Fight for humanity!

We are staying united and not divided, so that Palestine and its people will be free!

[Kairos Palestine](#) is a group of Palestinian Christians who authored "A Moment of Truth" – Christian Palestinian's word to the world about the occupation of Palestine, an expression "of faith, hope and love from the heart of Palestinian suffering", and a call for solidarity in ending over six decades of oppression. The document was published in December 2009.

Religieuze leiders roepen op tot vrede in het Midden-Oosten

Join religious leaders call for peace in Middle East

Dear friends,

Let the U.S. government know that a just, lasting peace in the Middle East is important to you as a Christian. Consensus is growing that time is not on the side of peace in the Middle East. Diplomatic efforts seem to have reached an impasse. That is why United Methodists are

among 44 faith leaders that recently sent a letter to President Obama calling on him to work harder for a negotiated resolution to the Israeli-Palestinian situation that will provide peace, justice and security for all.

United Methodists who signed the letter are Bishop Sharon Zimmerman Rader, Council of Bishops ecumenical officer; Harriett Jane Olson, chief executive of the Women's Division of the General Board of Global Ministries; Raúl Alegría, president of MARCHA, the United Methodist Hispanic Caucus; and the Rev. John McCullough, CEO of Church World Service. A movement is growing among people like you calling for a more responsible, active U.S. role in restarting peace talks. [You can add your voice to this movement for peace today.](#) [Read the full letter here.](#))

It is vital that the president be aware that many church leaders, organizations and individuals like yourself support these 44 leaders in their passionate commitment to peace in the Holy Land. We need your help to demonstrate that a wellspring of hope and support exists for real U.S. leadership for peace in the Middle East.

[Please endorse the letter to the president today and add your voice to the movement for peace.](#) Let the president know that you agree with the faith leaders' call for deeper U.S. engagement for Israeli-Palestinian peace. Add your voice to the movement for a more responsible and proactive U.S. role in seeking peace in the Holy Land. You can select whether you are endorsing the letter for an organization or as an individual.

Your action matters. Like the persistent widow (Luke 18:1-8) referred to in the letter, Jesus calls us to keep praying and working for peace. [Click here to endorse this important letter](#), and expand peace in our world.

May Peace prevail in Christ's name,

Mark Harrison

Director, Peace with Justice

Antwoord van de Nederlandse Quakers op het Kairos-document

Dear Friends, for thus Jesus called his disciples, those who do as he taught them,

As Dutch Quakers, members of the Religious Society of Friends in the Netherlands, we have respectfully received your Kairos document, your cry for justice. Your attitude of love signals hope to us, notwithstanding your suffering in consequence of the occupation. As you write, your call to us arises from a historic moment of unity among Palestinian Christians. It is heartening to see that this unity among Palestinians appears to have increased in the meantime.

We too want to see 'the face of God in every human being'. Our faith-based principle is, also, equal rights to a dignified existence for all and the right to protection of the oppressed. It is in line with our tradition to break down images of animosity, to seek connectivity and constructive dialogues and to work for justice, peace and security for all. Your document has touched us deeply and we feel called to respond.

You are asking us to speak a word of truth, by taking a stance against the Israeli occupation of the land that you have inhabited for generations. Moreover you suggest us to add deeds to words and adjust our behaviour as consumers and as investors, so we no longer support that occupation.

We have taken longer to answer you than we should. We have once again during this annual gathering pondered what Christ asks of us in our situation, knowing yours. Many of us for a long time already resist buying produce from the illegal Jewish settlements and prefer to buy Palestinian products, in as far as these can be distinguished in our shops. Your story and your appeal prompt us to continue doing so in a more consistent manner. We will gather information about further possibilities. We support our representatives in the Quaker Council for European Affairs in their efforts to improve product origin information. We will stay in contact with Quakers in Ramallah to further support them in their peace work where we can.

Our truth, which is not necessarily *the* Truth, is that neither Israel nor any other nation can call a country their own if they control it with violence. We note a painful parallel with the politics of our European governments that make “the other” into an enemy in the areas that we call “our own” and where we live in relative prosperity. The notion that Palestine/Israel is one nation between the river Jordan and the Mediterranean now sounds further removed from reality than ever before. In the Netherlands too, support is dwindling for the notion of a unity of peoples rooted in a shared culture in which the same God is worshipped.

In addition to a word of truth we are searching for a word of love we would like to speak. As Netherlands Quakers and as Netherlands churches we have so far been trying in vain to engage in conversation with the representatives of Israel in our country. We are prepared to listen to them too, to allow them the chance to express to us their suffering – historical, alleged and real – hoping that that will help them to move on and leave it behind them. We would want to ask them whether developments in their region, the appeal for justice and democracy of neighbouring peoples, is a Kairos moment for them too, *the* Moment to put their ideals into practice and to follow their Calling to be an example to other nations.

We hold on to the awareness and the resulting hope that beyond words and deeds that divide, beyond the suffering that people inflict on each other, there is a reality in which God connects everyone and can touch every heart.

Together with you we express our confidence that God’s goodness will prevail.

With friendly greetings,

The Netherlands Quakers, gathered as Yearly Meeting from 13-15 May 2011 in Barchem.

On their behalf,

Kees Nieuwerth, clerk

Panellid Hans van der Ven publiceert boek over Paulus

In *Opnieuw naar de Areopaag* staat de godsdienstvrijheid centraal. Deze is in onze streken een probleem omdat we ons op het breukvlak van culturen bevinden, dat van religieuze culturen, christendom en islam, én van niet-religieuze culturen. Het eerste deel van dit boek gaat over de rede van Paulus voor de Areopaag in Athene die op een innovatieve wijze met een soortgelijk breukvlak omging. Hij trachtte een culturele en religieuze *common ground* met zijn gehoor te vinden door zich aan Griekse en hellenistische denkbeelden aan te passen. Hij maakte daarbij gebruik van een door de rede gedreven retorica. Van hieruit worden in het tweede deel enkele inzichten behandeld van de politiek filosoof John Rawls voor de huidige tijd. Daarin staat een politieke *common ground* centraal van religieuze en niet-religieuze levensovertuigingen, terwijl de retorica die van de politieke rede is. Dit wordt verder uitgewerkt in de richting van een deliberatieve argumentatie, ten dienste van het optreden in de publieke arena.

Johannes A. (Hans) van der Ven (Breda, 1940) studeerde filosofie en theologie, promoveerde aan de Radboud Universiteit Nijmegen en is doctor *honoris causa* van Lund University. Vanuit zijn specialisatie in de empirische theologie en religiewetenschap vervulde hij aan de Radboud Universiteit vanaf 1976 verscheidene leeropdrachten, met als laatste, van 2003 tot 2010, vergelijkende empirische religiewetenschap, met bijzondere aandacht voor religie en mensenrechten. Hij doceerde meerdere keren empirische theologie en ethiek aan de University of Chicago en aan de St. Paul University te Ottawa en was buitengewoon hoogleraar aan de University of South Africa, waar hij vanaf 1990 het onderzoek leidde in religie en mensenrechten. Dit is in 2005 uitgroeid tot een internationaal programma. Hij schreef vijftien boeken en vierhonderd artikelen in tien talen. Informatie:

www.johannesvanderven.nl

Uitgave [Valkhofpers](#) in Nijmegen

Column: Erfenissen van het wonen in Jeruzalem

Ik ben alweer ruim vijf maanden terug uit Jeruzalem – bijna net zo lang als de tijd dat ik er gewoond heb – en nog steeds zijn er momenten waarop ik me ineens realiseer hoe het wonen in die stad me veranderd heeft. Zoals afgelopen vakantie, op reis naar en door Servië.

Van de oorlog in voormalig Joegoslavië heb ik weinig meegekregen, ik was nog klein en ik herinner me alleen enkele televisiebeelden van Srebrenica. Dat er een conflict was, waarin het op zijn minst ambigu was wat nou precies de rol van religie was, dat er machtsverhoudingen waren en gevecht om land, was in ieder geval wel duidelijk. Tijdens het liften naar Belgrado, onze eerste officiële bestemming, kwamen we door Slovenië en Kroatië en reden we op met Kroaten, Bosniërs, Montenegrijnen en Serviërs. Ik merkte dat ik het soms wat spannendvond om te zeggen dat we naar Belgrado gingen. Belgrado was immers de hoofdstad van voormalig Joegoslavië, de hoofdstad van Servië, het land dat – laten we dan maar in stereotypen spreken – the bad guy was. Ik merkte dat ik vaak probeerde te vergelijken met het Israëlijsch-Palestijnse conflict, maar eigenlijk te weinig wist van de situatie om dat te kunnen doen. Ook merkte ik dat de vraag die voortdurend door mijn hoofd speelde, was: “hoe lagen en liggen de machtsverhoudingen nu eigenlijk?”

Belgrado vertoont tekenen van de oorlog die er zo kort geleden is geweest. Zo zagen we midden in de stad het Ministerie van Defensie van voormalig Joegoslavië, gebombardeerd en nog niet gesloopt. Op de bekende party boats in de Donau die dwars door Belgrado loopt, en waar in de weekenden tot in de vroege uurtjes gefeest wordt, zei een Servisch meisje op licht cynische toon en met verbazing in haar stem: “En, wat vinden jullie van Servië? Vinden jullie het écht mooi?” Buitenlands toerisme is schaars in Servië. Op een camping in het mooie plaatsje Veliko Gradiste waren wij bijna de enige toeristen die niet Servisch waren.

Mijn tijd in Israël&Palestina heeft mij bewust gemaakt van de conflictsituatie waarin landen en volken zich bevinden en daar ben ik erg blij mee. Het heeft me geleerd om mij snel af te vragen hoe (economische) machtsverhoudingen liggen, wat de rol van religie eigenlijk is in zo'n conflict, en hoe mensen tegen wil en dank meegeslept worden in een politiek conflict dat het hunne eigenlijk niet is.

Column: Het vrijheidslied van Syrië, Libië en Gaza

“Fi kulle sharia’ fi biladi, ssot el ḥorriyya b-inadi...” oftewel: “In elke straat van mijn thuisland roept de stem van de vrijheid.” Dit is het refrein van het lied “Stem van de vrijheid”, geschreven door de Egyptische Hany Adel en Amir Eid. Het was hun lied van de revolutie, en het werd veelvuldig gezongen tijdens de achttien dagen durende demonstraties op het Tahrirplein.

Inmiddels is het lied populair in de gehele Arabische wereld. In Syrië en Libië wordt het lied gezongen door de demonstranten tegen het regime van Assad en het – inmiddels bijna voorbij? – regime van Khadhafi. Het lijkt een geuzenlied te zijn, dat alle Arabieren die verlangen naar vrijheid en democratie met elkaar verbindt.

Freedom is in the air, koppen de kranten. Tegelijkertijd is deze vrijheid nog lang niet zichtbaar in Gaza. Toen vorige week een nog niet opgeëiste aanslag in Eilat het leven nam van zo'n acht Israëli's, hield Israël het Volksverzetscomité van Gaza verantwoordelijk. (Inmiddels is gebleken dat minstens drie Egyptenaren betrokken waren bij de aanslag.) In de dagen die volgden, volgden veel nieuwe luchtaanvallen op de Gazastrook, die aan vijftien Gazanen het leven kostten. Het meest beangstigend lijkt echter nog de beslissing van Israël om een paar dagen geleden alle buitenlanders en Gazanen met een buitenlands paspoort toestemming te geven om binnen één dag Gaza te verlaten: wat overblijft is de smalle Gazastrook met enkel nog Gazanen zonder buitenlands paspoort; de stilte voor de storm van meer luchtaanvallen? Het is een angst die bij veel Palestijnen aanwezig is.

In een artikel dat ik las op Al Jazeera werd ik getroffen door reacties van twee Gazanen op de huidige situatie. Dit is wat zij zeiden:

- Een mens wordt er op een gegeven moment wel moe van om steeds opnieuw de aandacht van de wereld te vragen. De wereld houdt zich bezig met Syrië en Libië, en in Gaza hebben we enkel God om over ons te waken. - Hisham Jaber Abdelhadi, werkloze arbeider, 37 jaar
- De zelfgemaakte raketten vanuit Gaza raken de arme, gemarginaliseerde gebieden van Israël, waar de regering zich weinig druk om maakt. Ik haat het dat, waar ook ter wereld, onheil altijd eerst de armen en gemarginaliseerden treft, en dat zij ook de meeste kans hebben om te lijden. - Saher Salem, 24-jarige arbeider

De stem van de vrijheid klinkt ook in de harten van de Gazanen. Maar vluchten kunnen ze niet.

Column: Eid al Fitr: het islamitische en christelijke vasten

Ik woon in een fantastische buurt, heb ik gisteravond weerbesloten. De burens rechts zijn studenten, net als ik, en hadden kennelijk een feestje; in onze gehorige galerij was het “Io vivat” dat zij luidkeelsinzetten, goed te horen – een feestlied op het studentenleven vanvriendschappen, wijn en de hoop op een lang, gezond leven. Tegelijkertijdvierden mijn onderburens het Suikerfeest.

Het Suikerfeest heet in het Arabisch Eid al-Fitr: “Het feest van het breken”. Het vasten is immers gebroken, de Ramadan is voorbij. In de tweede soera van de Koran, soera “De koe”, staat het volgende over het vastentijdens de Ramadan.

Jullie die geloven! Aan jullie is voorgeschreven te vasten, zoals het was voorgeschreven aan hen die er voor jullie waren voor een bepaald aantal dagen. Maar als iemand van jullie ziek is of op reis, dan een aantal andere dagen. En zij die er wel toe in staat zijn, maar het niet doen,

hebben als vervangende plicht een behoeftige te spijzigen (...). De maand Ramadan is het waarin de Koran werd neergezonden als een leidraad voor de mensen. (...) Wie van jullie aanwezig is in de maand die moet erin vasten en als iemand ziek is of opreis, dan een aantal andere dagen. God wenst het jullie gemakkelijk te maken en niet moeilijk. Maakt het aantal dus vol en verheerlijkt God. Misschien zullen jullie dank betuigen. (...) Eet en drinkt tot dat voor jullie in de morgenschemering de witte draad van de zwarte draad te onderscheiden is. Vast dan volledig tot aan de nacht. En hebt geen gemeenschap met je vrouw, terwijl jullie in de moskeeën verblijven. Dat zijn Gods beperkingen. Komt die niet te na. Zo maakt God Zijn tekenen aan de mensenduidelijk. Misschien zullen jullie godvrezend worden.

Wat opvalt, is het doel van het vasten volgens deze tekst: "Misschien zullen jullie dankbaar worden; misschien zullen jullie godvrezend worden." Vasten heeft daarmee zowel effect op de 'horizontale' (intermenselijke) relaties, als op de 'verticale' (God-mens) relatie. Horizontaal, want "wanneer de rijken hongerig zijn, wordt het lot van de armen extra zichtbaar," luidt een interpretatie. Niet voor niets wordt gelovigen opgedragen om gedurende de Ramadan en in het bijzonder bij het Eid al-Fitr extra vrijgevig te zijn. Verticaal, vanwege een nieuw, dankbaar besef van wat God geeft en tot hernieuwd ontzag voor wie hij is. Het vasten brengt de mens dicht bij God.

In de Bijbel wordt geregeld verhaald van mensen die vasten. Zo liet koningin Ester het Joodse volk oproepen tot een driedaags vasten toen het Joodse volk uitgeroeid dreigde te worden. Het vasten wordt dan vaak gekoppeld aan smeekbeden en verzoeken aan God. Toch is ook die horizontale lijn in de Bijbel zichtbaar, bijvoorbeeld in Jesaja 58:

'Waarom ziet u niet dat wij vasten, en merkt u niet op dat wij ons onthouden?' Omdat jullie op je vastendagen nog handeldrijven en jullie arbeiders afbeulen, omdat jullie onder het vasten strijden en ruziën en volvuur met elkaar op de vuist gaan. Als je op die manier vast, wordt je stem niet gehoord in de hemel. (...) Is dit niet het vasten dat ik verkies: misdadige ketenen losmaken, de banden van het juk ontbinden, de verdrukten bevrijden, en ieder juk breken? Is het niet: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder

huis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om jemedemensen?

In Nederland wordt het vasten tijdens de veertigdagentijd steeds populairder. Het zou mij niet verbazen als dit te maken heeft met de komst van islam in Nederland, dat met zich een vastenperiode meebracht waarin vasten iets is wat je als gelovigen samen doet. Samen vasten is een goede stimulans en geeft een gevoel van verbinding. Mooi toch, die interreligieuze wisselwerking.

Hassan Jabareen (ICCO Middle East Regional Council): "Why Palestinians can't recognize a Jewish state"

For Palestinians to recognize the Jewish state is to declare their surrender; to waive their group dignity.

An [article by Hassan Jabareen in Haaretz](#), 2 sept. 2011

Kairos ontmoet Raad van Kerken

Een delegatie van Kairos Palestina Nederland, bestaande uit Gied ten Berge en Ghada Zeidan (bestuursleden Kairos Palestina) en Igo Corbière, had op 22 augustus 2011 een gesprek met het Moderamen van de Raad van Kerken. Kairos NL wilde graag met het Moderamen van gedachten wisselen; er was al weer geruime tijd verstreken sinds de Raad in februari 2010 met een schrijven reageerde op het Kairos document van Palestijnse christenen. Het Moderamen werd vertegenwoordigd door Henk van Hout (voorzitter), Marius van Leeuwen (vice-voorzitter), Klaas van der Kamp (algemeen secretaris) en Jan Schaake.

Het Moderamen verduidelijkte de positie van de Raad, die beïnvloed wordt door vragen en verlangens van verschillende kanten. Er werd besloten de gesprekken tussen Kairos en de Raad voort te zetten. Het

Moderamen toonde bijzondere interesse voor het gesprek over de theologische verschillen en geschillen over *het Land* binnen de bij het conflict betrokken religies - ook de islam. Verder zal er in een speciale setting worden verder gesproken over de nood aan Palestijnse zijde om het eigen verzet tegen de Israëliësch bezetting geweldloos vorm te kunnen geven en over de behoefte daarbij solidariteit van christenen te ervaren.

De Raad verlangde uit te spreken dat zij in verschillende ontmoetingen met Palestijnse christenen zeer doordrongen is geraakt van het lijden van de Palestijnse christenen. Zij wil daarom in nauw contact met de Palestijnse broeders en zusters blijven. De voorzitter wees er daarbij wel op dat de Raad het ook tot zijn taken rekent in dialoog te zijn met moslims en joden.

De Raad schetste haar positie op grond van vier punten:

- 1) De Raad doet een aanhoudend doorgaand beroep op de Israëliësche autoriteiten om een einde te maken aan het onrecht van de Palestijnen. De raad ziet daarbij Israël en de Palestijnen als partners in een vredesproces.
- 2) De Raad hecht zeer aan de tweezijdige relatie met het joodse volk en de Palestijnse christenen.
- 3) De Raad steunt een Tweestatenoplossing: Israël binnen veilige grenzen enerzijds en een levensvatbare staat Palestina anderzijds.
- 4) De Raad is geen voorstander van een boycot van Israël, maar wel van positieve discriminatie van Palestijnse producten om de zaak van de Palestijnen moreel te steunen.

De Raad memoreerde verder de reacties die op “Het Uur van de Waarheid” door vier lidkerken, de RK Kerk, de PKN, de Evangelische Broederschap en de Quakers. Van de kant van Kairos werd geïnformeerd naar de reacties van de overige kerken, maar daar waren geen nadere berichten over.

Van de kant van Kairos werd in de eerste plaats naar voren gebracht dat, als het gaat om “onrecht”, er uitdrukkelijker mag worden gesproken over “de zonde” van de voortdurende bezetting en de praktijk van nederzettingen die het uitzicht op een Tweestatenoplossing feitelijk ontnemen. Het heeft niet zoveel zin om vanuit Nederlandse kerken de

politiek correcte intentie van twee staten steeds maar te blijven herhalen, terwijl de settlers hun nederzettingen uitbreiden en de panelen in het Midden Oosten drastisch aan het schuiven zijn. Met andere woorden, kerken moeten diepgaander willen nadenken over de vraag waarvoor twee staten wel of juist geen oplossing zullen zijn. Naarmate de staat Israël van zijn eigen christelijke en islamitische burgers bijvoorbeeld meer loyaliteit eist met het 'joodse' karakter van deze staat, zullen de eigen minderheden geen oplossing ervaren. Palestijnse christenen zijn aan twee kanten niet gerust op hun positie als minderheid en kerken moeten zich dat ter harte nemen. Israëliische vredes- en mensenrechtenorganisaties die het in eigen land opnemen voor minderheden dreigen bovendien van staatswege gemarginaliseerd en monddood te worden gemaakt. Hiervoor vraagt SIVMO aandacht (www.sivmo.nl).

In de tweede plaats ligt er bij de kerken een theologische vraag, omdat joodse bevrijdingstheologen zoals Marc Ellis en Mark Braverman aan christenen vragen zich te bezinnen op de theologische gevolgen van de verstatelijking van het jodendom, waarbij een 'joodse' staat zich doof toont voor de profetische stemmen uit eigen joodse kring. De speciale theologische verhouding met 'het jodendom', geldt ook voor christenen in de Kairos beweging, maar Kairos wil daarbinnen wel een kritisch onderscheid blijven maken.

De delegatie vroeg de Raad, om als het gaat om kwesties als boycot zich principiëler te willen buigen over de vraag welk recht Palestijnen eigenlijk hebben om zich als hoeders van de oorspronkelijk bedoelde Palestijnse staat in verzet te komen tegen hun bezetters. De actuele vraag is of ze vandaag niet hetzelfde recht hebben om naar de VN te gaan om daar erkenning te vragen, zoals Israel dat in 1948 ook zelf heeft gedaan?

Er is afgesproken dat over het gesprek binnen de Raad en Kairos in eigen kring nader zal worden gerapporteerd en gesproken. De relevantie van nieuwe theologische vragen over het Land die zich in de context van het veranderende Midden Oosten aandienen en die zowel door Palestijns-christelijke, joodse en moslim bevrijdingstheologen naar voren worden gebracht, bleek een gesprekspunt van wederzijdse interesse te zijn. Er is nog eens herinnerd aan het belang dat kerken zelf vertegenwoordigd zijn op [de grote Kairosconferentie op 15 en 16](#)

[september](#) en dat ook andere kerken nog met een reactie op het Kairosdocument moeten komen. Tenslotte zullen Kairos en de Raad van Kerken hun gesprek over het recht op verzet en daarvoor geëigende vormen met elkaar voortzetten.

Zie ook het met foto's verluchtigde [artikel van de Raad van Kerken](#).

6 september 2011

Teken de Nederlandse Kairos-verklaring!

Lees en teken de [Nederlandse Kairos-verklaring](#)

Grote belangstelling Kairos-Conferentie Amsterdam

Kairos Palestina Nederland, is erg blij met de grote toeloop vanuit kerken, politiek, vredesbewegingen en andere NGO's.

Palestijnse christenen hebben in december 2009 een Kairos-document uitgebracht: 'een schreeuw om recht vanuit het hart van het Palestijnse lijden'. *Kairos* is Grieks voor *het beslissende moment*. Voor de Palestijnen is dat aangebroken; van een vredesproces is al jaren geen sprake meer. Onrecht tekent het leven van Palestijnen.

Palestijnse christenen spreken zich daarom uit tegen de Israëliëse bezetting die de menselijkheid van zowel Israëliërs als Palestijnen aantast. Zij roepen op tot een oplossing waarbij allen in vrijheid en veiligheid kunnen leven. Zij roepen christenen wereldwijd op tot kritische bezinning op hun eigen theologie.

Die kritische bezinning is ook in Nederland nodig. Hoe bepalen de Nederlandse geschiedenis, cultuur en theologie onze houding en denkbeelden? Dragen deze bij aan vrede en recht of niet? De conferentie wil een aanzet zijn tot een Nederlandse contextuele theologie en tot hernieuwde bezinning op sociale gerechtigheid, ook in onze samenleving.

Enkele hoogtepunten van de conferentie vormen de toespraken van Jan Pronk over de rol van Nederland en Europa in het Midden-Oosten en bisschop Desmond Tutu (video-boodschap). De joodse trauma-psycholoog en filosoof dr. Mark Braverman houdt een inleiding over *Challenges to the Churches from a Jewish perspective*. De Palestijnse bevrijdingstheoloog dr. Naim Ateek spreekt over *A Palestinian contextual theology of peace and justice*.

Verder zijn er paneldiscussies met de Nederlandse theologen Hans van der Ven, Manuela Kalsky en Ruard Ganzevoort en met de politici Henk Jan Ormel, Tineke Strik, Joel Voordewind, Arie Oostlander en Erik Jurgens. Het afsluitend forum zal reageren op een beschouwing van de filosoof Bart Brandsma.

Inlichtingen:

Janneke Stegeman, coördinator conferentie

06 10 3989 29

www.kairospalestina.nl

Kairosconferentie geslaagd, Bisschop Tutu: Maak van de leeuw een vegetariër!

[Enkele toespraken van de eerste conferentiedag 15 sept.2011](#)

* **dr. Rifat Kassis:** *A Message from Kairos Palestine*

Dhr. Rifat Kassis opent de conferentie met een boodschap namens de Palestijnse Kairosgroep

* lezing door voormalig minister **prof. dr. Jan Pronk:** *over de rol van Europa in het Palestijns-Israelisch conflict*

* **Cedar Duaybis** en **Daoud Nasser:** *persoonlijke ervaringen van de Nakba en de bezetting*

[Enkele toespraken van de tweede conferentiedag 16 sept.2011.](#)

* **Videoboodschap door Desmond Tutu** (indringend en markant, duur 3 minuten)

Aartsbisschop Desmond Tutu (Z.Afr.) richtte zich in een [video-boodschap](#) tot de Kairosconferentie. Hij sprak de congresgangers moed in, om zich te blijven inzetten voor recht en vrede voor Israël én Palestina. "Wat doe je met een alcoholistische oom?", zo sprak hij. "Je houdt hem stevig bij de drank weg, juist vanwege je liefde voor hem!". Tutu vertrouwt er op dat leeuw en lam ooit samen zullen rusten; "maar dan moet de leeuw wel eerst vegetariër worden", aldus de bisschop met twinkelende ogen.

* lezing door **Mark Braverman**: *Challenges to the Churches from a Jewish perspective*

Mark Bravermans lezing daagt deelnemers uit hun houding ten opzichte van de staat Israël kritisch te bekijken, vooral wanneer schuldgevoelens vanwege WO.II een rol spelen.

Mark Braverman is klinisch psycholoog en afkomstig uit een Zionistisch Joods gezin in de VS. Hij noemt Israël een typisch geval van Post Traumatisch Stress Syndroom; na de Holocaust is er het onvermogen om te vertrouwen. De behandeling daarvoor is níet: de Joden opsluiten in een fort, 'wij zullen je wel beschermen'.

De Palestijnen heten de Joden wélkom in het Land. Het verzet is dat tegen wéér een Westelijke, blanke overheersing, zoals eerder door de Britten. Er moet dus, volgens Braverman, gewerkt worden aan vertrouwen voor iedereen: alleen dan kan iedereen in vrede leven met elkaar.

* lezing door **Naim Ateek**: *A Palestinian contextual theology of peace and justice*

Naim Ateeks lezing gaat in op de noodzaak van een Palestijnse contextuele theologie, die antwoord probeert te geven op de vragen van Palestijnen over onrecht. Ateek legt uit waarom rechtvaardigheid centraal staat in die theologie.

* **Mark Braverman** en **Naim Ateek** beantwoorden vragen uit de zaal

Lees hier de [biografieën van de sprekers](#) van de conferentie

De opnamen zijn in eerste instantie voor persdoeleinden.

Nadere persinformatie en ook voor contact over verder gebruik van de video-opnamen: neem contact op met de coördinator,

Janneke Stegeman, tel. 06 1039 8929,

Aandacht in EO-rubriek Door de Wereld (TV Ned.2, zaterdag a.s. 18u55-19u25) voor oproep bisschop Desmond Tutu

Zaterdagavond zal de EO-rubriek Door de Wereld (TV Ned.2, 18u55-19u25) aandacht besteden aan de indringende oproep van bisschop Desmond Tutu, zoals hij die deed in de videoboodschap op de Kairo-sconferentie (VU A'dam, 15/16 sept. 2011).

Wij gebruiken de beelden van Tutu voor ons nieuwsblokje en willen zijn oproep aan de kerken voor een boycot plaatsen in de context van liefde voor Israël (en de Palestijnen)

Overigens staat de videoboodschap met veel meer aansprekend [video-materiaal van de conferentie](#) beschikbaar op deze KairosNL-site. [Ook de tekst treft u daar aan](#), maar - het moet gezegd- de beelden voegen echt wat toe vanwege Tutu's uitstraling.

En hij zei: Yes, we are one body. Dat vergeet je nooit.

Janneke Stegeman, protestants theologe en één van de organisatoren van de Kairosconferentie aan de Vrije Universiteit, leidde de dienst. Janneke had een van de sprekers op de conferentie, de Amerikaanse joodse traumapsycholoog en religieuze denker Mark Braverman, uitgenodigd om mee voor te gaan. Lees de hele column via [deze link](#) [PDF].

Video van toespraak Naim Ateek, Anglicaans priester uit Nazareth op Radboud Universiteit

Maandag 19 september 2011 was de Palestijnse bevrijdingstheoloog Naim Ateek te gast. Bijna 180 mensen zaten geboeid te luisteren naar een bevlogen spreker. Daarna een interview door Stephan van Erp, universitair docent Systematische theologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Zijn kritische en verdiepende vragen zorgden voor een helder beeld van het leven in de bezette gebieden en de moeilijke opdracht om te proberen toch vanuit vertrouwen en liefde te leven. Verslag: Liesbeth Jansen

[Radboud Universiteit, Soeterbeeck Programma](#)

Documentaire Budrus – voorbeeld van effectief geweldloos verzet. Vertoning op zat. 26 nov. 2011 in Utrecht

De **Vrienden van Sabeel in Nederland** organiseren op zaterdag 26 november 2011. een **PALESTIJNSE FILMDAG**

Die dag wordt om 11.00 uur de film **Budrus** van filmmaakster Julia Bacha vertoond. Aansluitend vindt er een nagesprek plaats onder leiding van Ghada Zeidan, voorzitter van *Palestine Link*. De 'dag' wordt afgesloten met een informele lunch.

Entree: € 10,00 incl. koffie vooraf en lunch achteraf.

Meer te weten komen over het programma, de film en de reservingsmogelijkheden? [Klik HIER](#).

Inlichtingen via het secretariaat van Vrienden van Sabeel Nederland: info@vriendenvansabeelnederland.nl

Nadere toelichting Palestijnse Filmdag

Budrus – voorbeeld van effectief geweldloos verzet

De Vrienden van Sabeel vertonen in samenwerking met het Louis Hartlooper Complex en Palestine Link de documentaire Budrus.

In deze film zien we de Palestijnse Ayed Morrar strijden voor het behoud van zijn dorp Budrus, dat dreigt te bezwijken onder de Israëliische Muur. Morrar verbindt Fatah- en Hamasleden en Israëli's in hun vreedzame strijd. Zonder te zwelgen in ellende of de vrede te romantiseren, laat Budrus het succes zien van deze vredestichter in de Palestijnse gemeenschap.

De film kreeg een eervolle vermelding op het filmfestival van Berlijn. Er is een recensie beschikbaar <http://www.movie2movie.nl/r127923-Recensie-Budrus.html>

Voorafgaand aan Budrus wordt een korte inleidende video vertoond waarin filmmaakster Julia Bacha vertelt over haar ervaringen rond het maken van deze film. Na afloop van de film is er gelegenheid tot nagesprek, eerst onder leiding van Ghada Zeidan, voorzitter van Palestine Link, en vervolgens informeel, onder het genot van een broodje, thee en koffie.

Datum zaterdag 26 november

Locatie Louis Hartlooper Complex, Tolsteegbrug 1, 3511 ZN Utrecht
Zaal 2

Programma 10.30 – 11.00 uur Inloop met koffie/thee in het Café
11.00 – 12.30 uur Vertoning BUDRUS in Zaal 2
12.30 – 13.00 uur Nagesprek in Zaal 2
13.00 – 14.00 uur Napraten en broodje met koffie/thee in het Café

Kosten € 10,00

Reserveren vanaf 1 november online: www.hartlooper.nl of
telefonisch: 030 2320450

Documentaire 5 Broken Cameras op Festival IDFA in Amsterdam (16-27 nov.)

De Palestijnse landarbeider Emad heeft vijf videocamera's. Elk van deze camera's vertelt een deel van het verhaal over het verzet van zijn dorp tegen de onderdrukking door Israël. Emad woont in Bil'in, een dorp op een paar kilometer afstand van de bezette westelijke Jordaanoever. Met de eerste camera legde hij vast hoe in 2005 de bulldozers kwamen om olijfbomen uit de grond te trekken waar, dwars door het land van zijn dorpsgenoten, de muur werd gebouwd die de oprukkende Joodse nederzettingen van de Palestijnen moest scheiden. In die eerste dagen waarin het verzet tegen de Joodse kolonisten en de alom tegenwoordige Israëlische soldaten op gang komt, wordt zijn vierde zoon Gibreel geboren. Beelden van de boreling, die uitgroeit tot een vroegwijze kleuter, de vele vreedzame protestacties en de gestaag vorderende bouw van de scheidingsmuur wisselen elkaar af. Het verzet groeit, mensen uit de hele wereld (waaronder mensen uit Israël) helpen, maar de strijd wordt grimmiger, er worden mensen gearresteerd en er vallen dodelijke slachtoffers in het dorp. Emad blijft filmen, ondanks de smeebeden van zijn vrouw die bang is voor represailles, en maakt zo een zeer persoonlijk en indringend document over de strijd van een dorp tegen geweld en onderdrukking.

[Lees meer over deze documentaire](#)

[Site IDFA, 16-27 nov. Amsterdam](#)